

sedaj na prav nekrščanski način krađejo dobro ime.

Duhovniška stranka in ženske — sedaj in nekdanj.

Danes se duhovniška stranka zavzema za žensko volilno pravico. L. 1889 pa je dr. Mahnič v „Rimskem Katoliku“ str. 403 pisal: „Kar se tiče žensk, je bilo vedno in vselej moje trdno prepričanje, da bi se jim jeziki vsaj za tretji del prirezali in bi jih vse doma pozaprlji mej štiri zidove in jim glavo vklebali v natvezavnico, da bi se ne mogla nobena dvanajst mesecev ozreti ne na levo ne na desno.“ Ista stranka, katere duševni oče je dr. Mahnič, pošilja danes ženske v ljubljanski Mestni dom razgrajati proti predavanju za narodno vero. To je že zadnja karta, katero izigrava ta stranka. Ko je pred 30 leti Katoliško politično društvo začelo delovati med slovenskim ljudstvom in je dobivalo vedno več pristašev, so se mnogi ljudje bali za bodočnost slovenskega naroda. Prevdati misleci pa so rekli: nič ne de, naj le organizirajo ljudstvo! Ko se bo organizirano ljudstvo zavedlo svoje moči, bo samo izvrlo Šusteršiča in njegove priganjače. To se je tudi zgodilo po svetovni vojni. Sedaj duhovniška stranka stavi edino svoje upanje na ženske in popolnoma pozablja stari katoliški izrek: „taceat mulier in ecclesia“ (žena naj molči v cerkvi). A tudi v tem upanju na ženske se bo varala. Vsako razširjenje političnih pravic ima za posledico večjo politično zrelost prebivalstva. Pri napredovanju izobrazbe morajo nazadnjaške stranke vedno bolj propadati. Dr. Mahnič je videl dalje nego njegovi učenci in današnji voditelji njegove stranke. Kdor želi napredka ljudstva, naj se ne boji razširjenja političnih pravic, toda skrbeti mora za dobro izobrazbo, da bo ljudstvo znalo pametno izrabljati svoje pravice.

Gospodarstvo.

Čebelarškim podružnicam Spodnje Štajerske! Poverjeništvu za kmetijstvo je že v teku preteklega leta vposlalo vsem čebelarškim podružnicam potrebne tiskovine z naročilom, da popišejo vse čebelarje in število čebelnih ljudstev, posledje po sorti panjev. Mnogo podružnic temu pozivu še dosedaj ni ugodilo, zato se s tem potom še enkrat opozarjajo, da za ostale podružnice izvršijo v najkrajši dobi popisovanje po zahtevi vposlanih tiskovin. Ako so se kateri podružnici tiskovine izgubile, ali jih ni dobila, naj jih zahteva od čebelarškega odseka poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani.

Ali smemo grobati v vinogradih po starem načinu? Ne da se tajiti, da je nadomeščanje izumrlih trt v starejšem vinogradu precej težavno in da je navadno grobanje v tem slučaju najpreprostejši in najlažji način izpolnjevanja praznih prostorov. Vendar tako grobanje ni umestno, ker se ž njim vrnemo v čase, ko je vladala trtna uš in kdor groba po starem načinu, bo moral prej ali slej znova obnovljati svoje obnovljene gorice. To bo pa stalo v prihodnje nekoliko več, ker so delavci vedno redkejši in dražji. Take grobanice sicer prve čase močno rastejo in tudi rodijo kakor hitro pa poženejo korenine, oslabi ameriška podlaga, ki jih je do teh dob hranila in sčasoma odprhni. Sedaj pa ima trtna uš lahko delo in grobanice prično vidoma hirati ter zginejo v kratkem. Kar poprak lahko groba le tisti, ki ima itak namen iz kateregakoli vzroka zopet prenavljati svoj vinograd. Drugi pa naj le nadomeščajo preminule trte na ta način, da zasadijo na prazne prostore prav lepe in zdrave divjake-korenjake, katere je potem cepiti na zeleno in pogrobati. Pred dosajanjem je skopati v jeseni ali tekom zime globoke in 1 m v kvadratu široke jame, da zemlja dobro premrzne. Je to nekako rigolanje

v malem; te jame je pred sajenjem zopet napolniti. Pri sajenju pa naj se ne varčuje z dobrim kompostom, ki naj bo star in večkrat prekopan, torej fini, kakor šnofanec. Dosajenje se ima torej vršiti s posebno skrbnostjo, kajti težko je, kakor že om-njeno spraviti v starejšem vinogradu dosajence na noge. Tudi poznejša oskrba teh dosajencev mora biti vestna. Zatirati je pravočasno plevel. Na zeleno cepljene dosajence je večkrat poskropiti z apnenogalično raztopino, da lahko dozoré in jih ne uniči peronospora.

Vinarski inštruktor Zupanc.

Dopisi.

Za Dijaško kuhinjo v Ptuj se je nabralo v veseli družbi Znidarič-Sparl v Veličanih 58 K. **Jugoslovanska Matica, podružnica Ptuj** vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši v sredo 16. marca ob 20. uri zvečer v spodnjih prostorih Narodnega doma po sledečem sporedu: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. Odbor.

Nekaj za invalide. Poverjeništvu splošne organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot je vendar enkrat dobilo prostor za pisarno, in sicer v Prešernovi ulici šte. 26 nasproti drž. gimnazije v Ptuj. Opozarjajo se vsi vojni invalidi, ter vdove in sirote, da pristopijo v to organizacijo, člani in članice pa naj plačajo zaostalo mesečnino. Kdor je v zaostatku za šest mesecev, se bode izključil in morebitnih posledic si bode sam kriv. Za poravnane zaostale mesečnine je še do 31. marca t. l. čas, po 31. marcu 1921 se bode moral izključeni član na novo dati vpisati in plačati tozadevne pristojbine, izgubi pa pravico do že vplačanega zneska. Torej ne prenišljajte dolgo, ampak pristopite, plačajte v naši pisarni, ki je odprta vsako sredo, petek in nedeljo od 9.—12. ure predpoldne. Obenem se naznanja p. t. občinstvu, da se je na zabavni veselici v gostilni g. M. Zupančič dne 6. m. m. v prid vojnim invalidom, vdovam in sirotam nabral čisti dobiček 1124 K. Od tega zneska je že izplačano invalidu Roškarju Francu, Tiboljci št. 44 150 K kot pripomoček za nakup zdravil, Kiklu Janko-tu 70 K, voj. vdovi Tomanič Julijani Sp. Breg št. 50 150 K, ter Vrtnik Ani, Rogoznica šte. 14 100 K. Zato izreka gori omenjeno poverjeništvu vsem darovalcem in udeležencem najiskrenejšo hvalo. Prosi se za prihodnjič zopet tako.

Ptujsko sejmsko poročilo. Dne 1. t. m. se je prignalo na živinski sejem v Ptuj 581 govedo živadi in 240 konj. Cene so se gibale in sicer: (1 kg žive teže) I. vrsta debeli voli 15—16 K, II. vrsta 13—14 K, III. vrsta 9—12 K. — Na svinjski sejem 2. t. m. se je prignalo 239 svinj. Cene so se gibale med 22—28 K za 1 kg žive teže. Mesarji se vedno kupcem tožijo, da morajo kmetom živad drago plačati in imajo zgubo. Zdaj vidimo, kake so cene! Mestno tržno nadzorstvo.

Ljudsko štetje in materni jezik. Pred ljudskim štetjem smo opozorili nato, da se ne zapisuje več občevalni jezik kakor v Avstriji, temveč materni jezik. Pa pri nekaterih ljudeh dobra beseda ne zaleže. Naštel se je v Ptuj več Nemcev kakor v Celju, ki ima dva in pol tisoč prebivalcev več. S tem je dokazano, da je nemčurska zagrizenost v Ptuj najhujša. Površno pregledovanje popisnic je pokazalo, da je mnogo ljudi neresnično zapisalo nemški materni jezik. Najbolj kričeči slučaji so se naznanili politični oblasti in dotičniki naj posledice pripisujejo svoji nemčurski trmi!

Sokolska telovadba in vera. Minister prosvete je odredil, da se v šolah uvede sokolska telovadba. Proti temu pišejo nekateri listi ogorčene članke in katoliški škofje so baje protestirali. Kaj ima telovadba opraviti z vero! Kaj je škodljivega na sokolski telovadbi? Saj je vendar katoliško telovadno društvo „Orel“ tudi povzelo sokolsko telovadbo, ker si njegovi organizatorji niso mogli izmisliti boljše. Za časa Avstrije se je v šolah gojila

turnerska telovadba, učitelji telovadbe v Ptuj Celju, Mariboru itd. so bili najhujši propagatorji za nemški Turnverein in agitatorji „proč od Rima.“ Pa nikdar niso slovenski škofje protestirali proti njim. Zdaj pa protestirajo proti telovadbi po narodnem sokolskem društvu. Med svetovno vojno so naši škofje pozabili 5. božjo zapoved: „Ne ubijaj!“ Nič niso protestirali proti vojni, ki je bila veliko nepretrgano kršenje te božje zapovedi. Ker med vojno niso pokazali krščanske ljubezni, jim tudi ti protesti ne bodo vrnilili ljudskega zaupanja, ker tudi ti protesti ne izvirajo iz krščanske ljubezni, ampak iz političnega sovraštva.

Ogenj. Dne 21. p. m. zvečer nastal je v senjaku Adolfa Šramke v Budini ogenj. Zgorel je omenjeni senjak in v istem se nahajajoče seno in koruznica. Škoda znaša 2600 K. Požar je bil povzročen po zlobni roki. Storilec se še ni dognal.

„Straži“ v odgovor. Na nesramne in podle napade v št. 23 mariborske „Straže“ odgovarjam na kratko: „Jugoslovanski matici podarim znesek 1000 K za vsak slučaj narodne nezavednosti, katerega mi more dokazati nesramni dopisec Straže. Odtrgal bodem rad ta znesek od ust sebi in otrokom, katere bodem vzgojil tako, da bodo vedeli, kdo je na tak način blatil očetu neomadeževano narodno čast. Torej začnite z delom za narod in pomagajte obrambnemu društvu do par tisoč kron.“ Tancig.

Bankovci po 40 kron (10 dinarjev) se do sedaj sploh še niso ponarejali ter tozadevnih falzifikatov do danes noben denarni zavod še ni konstatiral. Na levi strani nahaja se serija, na desni številka dotične serije. Vse 40 kronske banknote razdeljene so v 999 serij in vsaka serija ima 100.000 števil ozir. bankovcev. Že od nekdanj je pri bankovcih navadno, da imata serija in število iste toliko števil natiskanih, kolikor jih mora imeti najvišja serija in število iste. Ker je 999 serij in 100.000 števil vsake serije, torej ne more noben bankovec imeti natiskano na levi strani manj kakor 3 številke in na desni ne manj, kakor 6 števil (999 ima 3 številke in 100.000 ima 6 števil.) Serije od 1—99 imajo pa samo 2 številki, vsled tega je potrebno, čisto naravno, pred vsako tako serijo natisniti po jedno 0, torej n. pr. pri seriji 21 bode natisnjeno 021, pri 27 pa 027 itd., ker morajo ravno povsod stati 3 številke. Isto velja seveda tudi za desno stran, za število serije, kjer stoji skoraj pred vsakim številom po jedna 0 ali pa še več, to pa vsled tega, ker se nahaja med vsemi bankovci po 40 samo 999 takih, ki bi ne imeli spredaj ničle, ker število ne gre nikjer čez 100.000. Bankovci po 40 kron, ki so sedaj v prometu, so torej brezizjemno vsi pravilni, o čemur se ljudje lahko prepričajo s tem, da jih vsi uradi sprejemajo, brez ozira na to, če se pred serijo nahaja 0 ali ne.

Hausherrnverein v Ptuj. Kar je res, je res, mi napredujemo, odkar smo si ustanovili lastno in narodno državo, v kateri lahko vsak svobodno kvasi po svojih principih in svojem — žepu. V tem oziru smo tako napredni in vzvišeni od drugih, da jih niti ne povohne naš še tako reakcijonarni cucek. Tega so se zavedali tudi naši „Hausherr“ na svojem zborovanju preteklo soboto in ker je naš jezik po njih mnenju še preveč barski, se je švabarilo, bojda na željo tukajšnjega „trgovca in Hausherra“ F. C. Schwab, ki je gotovo najzagrizenejši potomec iz „Schwabenheima“, kakor prej tako še sedaj, čeravno je bilo sklicano zborovanje od slovenske strani. Ko je g. Čuček „eröffnu“ in konstatiral, da se od uradnikov in dohtarjev danes ne more pričakovati ničesar, F. C. Schwab pa blaženo prikimal, je povzel besedo g. Fröhlich kot slavnostni „Hanswurst“ specijelno naročen iz Ljubljane za to „Sitzung.“ In gospodje se niso zmotili. Ljubljanski klobasar je lomil tako švabščino, da so zadnji pravi švabi zbežali iz Zupančičeve kuhinje, g. „Hausherr“ pa se držali, ne za trebuhe, ampak za — glave. Priznavamo, da je težko biti danes hišni gospodar, kar so mu